

DAMLALAR

BİRİNCİ DAMLA

HZ. BAB

Yıl 1884 (1260 Hicri), yani İslâmiyet'in hazırlık ve şeriatın tamamlanmasından tam bin yıl geçiyordu. Hz. Muhammed'in "Din Günü" olarak buyurduğu bir gün, hesabımızla bin yılı (Ku'an, Secde-4) tamamlamış durumdayken, tam o saatte Hz. Mehdi'nin canlandırıcı çağrısı Şiraz şehrinde yükseldi ve bu yüce haberle Hakkın Âşıkları ve O'nu arayan talep (istek) kuşları Şiraz diyarına uçmaya başladılar. Hz. Resulullah'ın sülâlesinden idi. Adı Seyit **Ali Muhammed**, 25 yaşındayken Tanrı Emrini duyurdular. İlk olarak iman şerefine erişen ve sevgili Mevla'nın Cemalini tanımaya muvaffak olan, Horasanlı Molla Hüseyin oldu. 23 Mayıs gecesini 2 saat 11 dakika geçse, bütün kutsal kitaplarda vaat edilen, ermişlerin hasretle bekledikleri saat geldi çattı.

Bağnaz, Şii görünüşte din adamları ve onların müritleri, yıllardan beri 12. İmam olarak bekledikleri genç Mehdi'ye karşı, kin ve nefretle dolu kalpleriyle ayaklandılar ve Hz. Ali'nin Nehcülbelaga'da "Şiilerimizin bazıları, tıpkı Yahudilerin yaptıkları gibi davranacaklar" buyruğunun doğruluğunu meydana çıkardılar.

Yahudiler, Hz. İsa'nın kurtarıcı olarak gelmesini Tanrı'dan yalvararak diliyorlardı. Fakat sevgili mev'ud (va'd edilen), zuhur ettiği zaman başına, Tanrı katındaki melekleri ağlatan davranışlarda bulundular.

Hz. Bab'ın getirdikleri görüş ve felsefeyi birçok arifler, kalp gözü açık olan müminler ve âşıklar kabul ederek mal, can ve her şeylerini feda edebildiler. Muhammed Şah ve onun Sadr-i Azamı Hacı Mirza Ağası'nın emriyle Hz. Bab'ı Mâku'ya (Azerbeycan'da ve Türkiye hudutuna 22 km. uzaklıktadır) sonra Çehrik kalesine ve bilahare Tebriz'e sürgün edip hapslere attılar. Tebriz'de Şii din adamlarının ve zamanın veliahdı (şahın yerine geçecek olan kimse) olan Nasereddin Şah'ın huzurunda bir mahkeme, Mesih (İsa) için kurdukları maskara ve rezaletli mahkeme meclisi gibi kuruldu. Yani halk arasında Tanrı'nın adıyla izzet ve makam elde etmiş bir sürü din adamlarının, Tanrı zuhurunun ve bekledikleri sevgilinin ölüm ve şahadet fermanını kararlaştırarak imzalamak için bir araya geldikleri mahkemeye benziyordu. Hz. Bab bu mecliste üç defa iddiasını tekrarlayıp şöyle buyurdular: "Ben, bin yıldan beri beklediğiniz ve adımla duyduğumuz zaman ayağa (saygı için) kalktığınız va'd edilen Kaim'im" (Kaim kıyamette kıyam eden, ayağa kalkan, 12. İmam veya Mehdi'dir)

Bu toplantıda koskoca fakihler (Din adamları) saçma sapan sorular ve çocuksu davranışlarıyla tüm insanları teessüf ve üzüntüye boğan, tarihten ebediyen silinmeyecek en çirkin leke teşkil edecek karara oy birliğiyle vardılar. Evet Hz. Bab'ın ideasına karşılık cezasının ölüm olduğuna dair fetva yazdılar. Memleketin en yüksek fakihlerinden olan, üç müçtehidin imzalarıyla 1850 yılında, 9 Temmuz günü, öğle vaktinde, 750 kişilik askeri bir grup, Hz. Bab ve Enis'i olan Mirza Muhammed Ali ile birlikte kurşuna dizdiler (dost, arkadaş anlamına gelen Enis lakabı, Hz. Bab tarafından Mirza Muhammed Ali'ye verişmiştir.), fakat Hz. Bab ve Anis'i ilk defa kurşuna dizdiklerinde hiçbir zarar gelmedi, ikinci defasında başka bir kumandan ve askeri grup tarafından şehit edildiler. Bu Azerî genç yani Anis, Mevlası olan Hz. Bab'ı tanıdıktan sonra deliler gibi ona âşık oldu. Ailesi, Mevla'sının yolundan dönerek kendini feda etmekten vazgeçsin diye bebeğini getirerek yaşam için birçok vaatlerde bulundular. İlahi sevgiliye gönül vermiş Anis, Şirazlı Hafız'ın bir gazelinin iki beyitini okuyarak halka haykırdı.

Benim gibi yürekli âşığın nasıl olur tövbe!

Estağfurullah.

O Şahımın yolunda kılıç bile yağsa, buynumu tutarım. Elhükümü li-llah (Ferman Tanrıdandır.)

Hız. Bab da Anis hakkında şöyle buyurmuştur: “Ey insanlar! Eğer beni tanıyabilseydiniz siz de bu genç gibi uğruma feda olmayı arzu edersiniz. Ben öyle bir kimseyim ki gökler onun gelişini az görmüş ve erenlerden 313 kişi uğruma canlarını feda etmişlerdir.”

Hız. Bab'ın ruhâni saltanatı 7 yıl sürdü. Makamı (türbesi) Hayfa'da Kermil Dağı'nda olan “Makamı Âlâ”dadır.

Hız. BAHÂ'ULLAH

Mübarek adı Hüseyn Ali'dir Mazenderan vilayetinin Nur adlı kasabasından olan Mirza Abbas Vezir'in oğlu olup, 12 Kasım 1817 tarihinde Tahran'da doğdular. Hız. Baha'ullah'ın çocukluk ve gençlik döneminde yücelik ve zekâ yüzlerinden müşahede ediliyordu. Yaşadığı ailede mal, mülk ve makam sahibi olmalarına rağmen Hız. Baha'ullah servet, ün ve makama itina etmeyip bu gibi bağılıklarının, çocuk oyuncaklarından farklı olmadığı kanaatinde idiler.

Babası, Hüseyn Ali hakkında defalarca ilginç rüyalar görmüş ve bunları oğlunun yüceliğine yorumlamıştı. Hız. Bab'ın emrini açıklamasından üç ay sonra Molla Hüseyn, Hız. Bab'ın özel mesajını bizzat tahrana getirdi ve Hız. Baha'ullah'a sundu. O andan sonra Hız. Bab'ın emrine (Dinine) iman etti. Hız. Baha'ullah Mazenderan ve Horasan'a seyahatlerde bulunarak halk arasında Babilerin reisi olarak meşhur olmuşlardı.

Babîlerin (Hız. Bab'a iman edenler) şahadetleri ve hapse atılmaları sırasında Hız. Baha'ullah'ı da Tahran'da eski bir hamam olan ve zindan olarak kullanılan Siyah Çal (kara çukur) zindanına attılar. Ellere, ayaklarına ve boynuna ağır zincirler takıldı. Öyle ki boyunlarındaki zincirin meydana getirdiği yara izi hayat boyu kaybolmadı. Siyah Çal'da dört ay mahpus kaldılar. O sıralarda binlerce Hak aşığının kutsal kanları döküldü. O diyarlar, şehitlerin kanlarıyla kırmızıya boyandı.

Hız. Baha'ullah Siyah Çal'dan serbest bırakılarak bir ay içerisinde İran'ı terk etmeleri hükümet tarafından emredildi. İlk sürgün yeri olan Bağdat'a (Darüsselam) sürdüler. Bu şehre bir müddet sonra Müminler akın etmeye başladı. Hatta Babî olmayan birçok kimse o hazrete meftun ve âşık oldular. Bunlardan Nakşibendî büyük şeyhlerinden olan Şeyh Abdurrahman Kerkükî, hazretin hayranlarından oldu ve isteği üzerine tasavvufi bir şaheser olan “Çahar Vadi” (Dört Vadi) Hız. Baha'ullah'ın kaleminden nazil oldu. Ayrıca Kadirî tarikatının lider ve şeyhlerinden olan Şeyh Muhyeddin Gazi'nin ricası üzerine irfan merhalelerinin, yedi basamakta mümkün olduğunu araştırma ve talebin şartlarını anlatan “Heft Vadi” (Yedi Vadi) adlı muazzam bir eser nazil oldu.

Bağdat'ta Hız. Baha'ullah'ın nüfuz ve etkisi, kalpleri fethediyordu. Bu yüceliği ve Müminler toplumun gündün güne genişlemesini gören Bağdat'taki Şii din adamlarının vesveleriyle, İran Dışişleri Bakanı, Osmanlı Devleti nezdinde Baha'ullah'ın ya İran'a gönderilmesi ya da sınırlarından daha uzak bir yere sürülmesini talep etti. Sultan Abdülaziz bu talep karşısında Bağdat Valisine bir ferman yollayarak Hız. Baha'ullah'ın İstanbul' sürgün emrini verdi. Bu emir muhalifleri ve düşmanlarını son derece sevindirdi. Ahbaplar ise sonunun ne olacağından haberdar olmadıklarından tedirginlik içerisinde idiler.

Bab-ı Ali'nin fermanı Bağdat Valisi olan Namık Paşa tarafından Hız. Baha'ullah'a tebliğ edildikten sonra Hız. Baha'ullah, bütün müminlerin bu sürgün olayını iyi karşılamalarını ve bayram etmelerini buyurdular. Hemen Bağdat dışına Necip Paşa Bahçesi denilen manzaralı ve güzel bir bahçeye taşındılar. Bu yemyeşil bahçede rengârenk çiçek ve güllerin arasında, kuş ötüşleri içinde ilk gündün (21 Nisan 1863) Hız. Baha'ullah, müminler cem'ine bütün ümmetlerin beklediği vaat edilen kimse ve semavî ve yüce Tanrısal Emirle görevli olduklarını açık bir şekilde ilan buyurdular. Şunu ilave etmek lazım; Hız. Baha'ullah 1852 yılında Tanrı emrini ilk defa olarak saklı bir şekilde Tahran Siyah Çal'da açıklamışlardı.

O günde ahbaplar birden o ilahi nidaya “lebbeyk lebbeyk”* diye icabet ettiler. Artık perişanlıktan kurtulmuşlardı. İran ve Osmanlı gibi büyük devletlerin ve etkili din adamlarının karşı gelmelerinden endişe duymuyorlardı. Çünkü artık Tanrı gemisine binmiş durumda idiler. Ayrıca, Tanrı gemisinin kaptanını da güçlü ve ilahi tedbir ile karşılarında görmekte idiler. Tüm müminler bayram ettiler. Zira geçmiş dinler ve elçilerin müjdesini verdikleri gün gelip çatmıştı ve Sultanlar Sultanı, Hız. Baha'ullah'ın Emri'nin doğuşunu görüyorlardı.

Bu bayram 12 gün sürdü ve Bahaîler arasında Rızvan Bayramı olarak her yıl kutlanmaktadır. Birinci, dokuzuncu ve on ikinci günlerini (toplam üç gün) tatil edip çalışmazlar. Bağdat'ta 11 sene kaldıktan sonra, Kerkük, Erbil, Musul, Cizre, Nusaybin, Hasanağa, Mardin, Diyarbakır, Bakır madeni, Harput, Gümüş Madeni (Keban), Deliktaş, Sivas, Tokat, Amasya, İlahiye ve Samsun'a kadar 110 günde özel muhafız ve görevlilerle vardılar. Bu yolculuk sırasında tarihteki yazılı bir noktaya değinmek lazım: Hz. Baha'ullah Anadolu'dan (özellikle Mardin'den) geçerken devlet erkân ve halkın, bu mazlum grubu karşılama ve uğurlamalarında gösterdikleri ilgi ve sevginin, o halkın iyi yürekli ve misafirperverliklerin bir simgesi olarak takdir edilmesi gerekir. Kuşkusuz bu diyardaki halkın evladı, ilerde dedelerinin yaptıklarından gurur duyarak iftihar edeceklerdir.

Samsun'da bir hafta kaldıktan sonra vapurla Sinop ve İnebolu'dan geçerek İstanbul'a vardılar. İstanbul'da 4 ay kaldıkları süre zarfında, hükümet erkânıyla görüşmek istemediler. Böylece hiçbirisine itina buyurmadılar. Bu şehri "Medine'yi Kebire" yani büyük şehir olarak adlandırdılar. Daha sonra hükümet tarafından bu ikinci sürgün şehriden, Edirne'ye gitmeleri karar kılındı.

Küçükçekmece, Büyükçekmece, Silivri, Lüleburgaz ve Babaeski güzergâhlarından geçerek 12 Aralık 1863 yılında 12 günlük kış döneminde, son derece kötü şartlarda Edirne'ye vardılar. Bu şehirde Hz. Baha'ullah'tan çok önemli eserler nazil oldu. Bunlardan Ahmed Levhi, Suretul Mülk, kitabı Mubin, oruç duaları ve sultanlara hitaben Levhilerdir. Hz. Baha'ullah üçüncü defa Tanrısal görevini dünya padişahlarına buradan açıklayarak (Siyah Çal ve Bağdat'tan sonra) Edirne'yi "Arz-i Sır" olarak adlandırdılar.

Edirne'de 5 yıl kadar kaldıktan sonra, Osmanlı Devletinin siyasi mahkumlarının sürgün ve zindan yeri olarak tanınan hava ve suyunun kötülüğü ile nam yapan, en ücra ve mahrumiyet bölgesi, dördüncü sürgün yeri olan Akka'ya sürüldüler. Hz. Muhammed'in hadisinde Akka hakkındaki "Ne mutlu Akka'yı ziyaret edene...." hikmeti artık ortaya çıktı. Hz. Baha'ullah ve vefalı müminleri 12 Ağustos 1868 yılında Edirne'den Uzunköprü, Keşan, Gelibolu (Keşan ve Gelibolu yolunda Reis Levhi nazil oldu.) yoluyla buharlı vapur ile Midilli, İzmir, İskenderiye, Port Said, Yafa ve Hayfa limanlarına uğrayarak 31 Ağustos 1868'de Akka'ya götürüldüler. İlk önce askeri kışla ve sonradan zindan haline getirilen bir binaya kapatıldılar.

Akka kalesinde kışlay-i Askeriye'de yalnız başına iki yıl hapsedildiler. Daha sonra kışlanın dışında birkaç yerde gözaltında idiler. Akka'da toplam 24 yıl kalebentte kaldılar.

1892 yılında kırk yıllık ruhani saltanatları, zahiri alemde suudlarıyla (vefatlarıyla) sona erdi.

Hz. Baha'ullah 15.000'den fazla Levih, risale ve kitap şeklinde eser nazil buyurdular. Eserlerinden kitapların anası olarak bilinen Kitab-ı Akdes (Şer'i hükümleri de ihtiva eder) Akka'da nazil oldu.

Hz. Baha'ullah'ın makamı olan Akka, tüm dünya Bahai'lerin yöneldiği kıbledir.

Hz. ABD'UL BAHA

23 Mayıs 1844 tarihinde, Hz. Bab'ın yüce emrini Molla Hüseyin'e açıkladığı gecenin sabahı Hz. Abd'ul Baha, Asiye Hanım'dan Tahran'da dünyaya geldiler. Hz. Abd'ul Baha'nın adı Abbas, Hz. Baha'ullah'ın büyük oğludur.

Hz. Baha'ullah Bağdat'a sürgün edilirken Hz. Abd'ul Baha 9 yaşında idiler. Bağdat'taki 11 yıllık sürgün hayatlarında aile ve sahabelerinin hizmetinde idiler. Çocukluk ve gençlik dönemlerinde, yaşam şartları ve sürgün hayatı sırasında medrese ve mektebe gitmek için ortam ve zaman bulamadılar. Öğrendikleri sadece evdeki öğretim olduğu halde gençlik yıllarında ruhaniyet, ilim ve irfanda herkesi hayran bıraktılar. Bağdat'ta Hz. Baha'ullah'ın yüce makamına vakıf olduklarından, pederin ayaklarına kapandılar; yolunda feda olma ve şahadet arzularını yalvararak arz ettiler. İstanbul, Edirne ve Akka'da sahabelerin hizmetinde oldular. Hz. Baha'ullah'ın eserleri ve levihlerin kâtibi idiler. İkan kitabı Bağdat'ta iki gün ve iki gece Hz. Baha'ullah'ın diliyle nazil oldu ve Hz. Abd'ul Baha'nın eliyle yazıldı.

Meşrutiyetin ilanı ile Hz. Abd'ul Baha 50 yıllık sürgün ve zindandan serbest bırakıldıktan sonra batıdaki Bahaî dostların daveti üzerine 2 yıl süren seyahatte bulundular. Üniversitelerde, değişik mabetlerde, üniversitelerde ve ahbaplar topluluğunda hitabe ve konferanslar verdiler.

Hz. Abd'ul Baha, dinler tarihinde eşi ve benzeri bulunmayan ilahi bir sözleşmenin (Ahd'u Misak) konusu oldular. Yani Hz. Baha'ullah'ın Vasiyetnamesine istinaden Hz. Abd'ul Baha Bahaî âleminin lideri, kutsal yazılarının yegane yorumcusu makamına tayin edildi. Ahd'u Misak'ın merkezinin bu şekilde tayini, dinler tarihinde ilk defa bir dinin parçalanma ve mezhepleşmesini önlemiş oldu. 235 memleket ve adada, değişik alanlardaki yörelerde farklılıklara rağmen milyonlarca Bahaî, tek vücut halinde Tanrıya ve kullarına, birlik içerisinde hizmet etmektedir.

Hz. Abd'ul Baha 28 .kasım 1921'de 77 yaşında ömür boyu süren sürgün ve zindandan kurtularak, yüceler yücesi makamlarına yükseldiler (vefat ettiler) Hz. Abd'ul Baha'dan yazılı olarak kalan eserler, geçmiş dinlerin mevcut eserlerinden daha fazla olduğu işaret edilebilir.

Hz. ŞEVKİ RABBANİ

(Emrin Velisi Veliyy-i Emrullah)

Hz. Şevki Efendi, 1 Mart 1897 tarihinde, Akka'da Abdullah Paşa'nın evinde dünyaya geldiler. Hz. Şevki Efendi, Hz. Abd'ul Baha'nın torunudur, yani annesi Ziyaiye Hanım, Hz. Abd'ul Baha'nın kızıdır ve baba tarafından da Hz. Bab'ın akrabalarıdır. Çocukluk dönemleri Akka'da geçti. 1907 tarihinde ailece Hayfa'ya göç ettiler. Bu döneme kadar Hz. Şevki Efendi, Hz. Abd'ul Baha'nın özel eğitim ve ihtimamı altında büyüyüp geliştiler ve tahsil için kendilerini Beyrut'a ve sonra İngiltere'ye yolladılar. Bahaî eserlerinin özellikle kutsal yazıların dünya tarihinde ilk defa batılılara doğru, ilahî bir kalem ile aktarılması için üniversite seviyesinde lisan eğitimi gördüler.

Hz. Şevki Efendi, Hz. Abd'ul Baha'nın önemli görüşmelerinde kendilerine eşlik etmişlerdir. Özellikle levihlerine kâtiplik yaptılar. 29 Aralık 1921 tarihinde, Oxford Üniversitesinde okurken Hz. Abd'ul Baha'nın suudu (vefatı) üzerine Hayfa'ya dönmek zorunda kalmışlar, 3 Ocak 1922 tarihinde de Hz. Abd'ul Baha'nın yazılı Vasiyetnamesi okundu Bu sağlam, tarihi senede göre Hz. Şevki Rabbani, Tanrı Emri gemisinin hidayetini ve korunmasını üstlendiler Böylece Bahaî dini tarihinde, yeni bir dönem daha açılmış oldu.

Kutsal yörelerin satın alınması ve genişletilmesi, kutsal binaların inşası ve bitirilmesi, Akdes Kitabındaki şer'i hükümlerin yürürlüğe girmesinin temini, kutsal yazıların ve Emri eserlerin batıya doğru sel gibi akmasının sağlanması, emrin tarihi olayların yepyeni bir metotla sergilenmesi ve kaleme alınması, Bahaîlerin sorunlarının çözümü, Bahai idari düzenin yönlendirilmesi ve canlandırılması; 36 yıllık yılmaz ve yorulmaz çabaların bazılarıdır bunlar. Tabiidir ki bu aciz kale-mimiz, Hz Şevki Efendi'nin yaptıklarını hakkıyla izah edemez.

Hz. Şevki Efendi, 1957 tarihinde Uluslar arası Bahaî Müzesi binasının dekorasyonu için, gereken malzemelerin alımı nedeni ile gittikleri Londra'da suud ettiler.

İKİNCİ DAMLA

Hz. Baha'ullah'ın yeni dünya düzeni iki temel üzerine kurulmuştur:

- 1) Prensipler
- 2) Hükümler

Prensipler ise iki kısımdan ibarettir:

- 1) İdarî prensipler
- 2) Ruhanî prensipler

İllerdeki bölümlerde şer'i hükümler ve idarî prensipler (idarî düzen) hakkındaki kısa açıklamaları göreceğiz. Bu bölümde Bahaîler arasında 12 prensip olarak bilinen ruhanî prensiplerden yine kısa bir şekilde bahsedelim.

İNSANLIK ÂLEMİNİN BİRLİĞİ

İnsanın sosyal hayatının evrimi aile hayatından başladığı bilinmektedir. Yani aile sosyal hayatın ilk birimi olarak kabul edilmektedir. Zamanla bu aileler bir araya gelmeyi öğrendiler ve kabileler oluştu. Kabilelerde iş bölümü olunca sosyal hayat daha anlamlı oldu. Zamanla kabileler

şehir medeniyetini (modon=medine=şehir) veya topluluğunu meydana getirdiler. Şehirlerde sosyal yaşantı için kurallar konuldu ve yıllar sonra **milli hükümetler** ortaya çıktı. Dünyanın değişik bölgelerinde belirli kurallar ve gelenekler çerçevesinde daha geniş çapta bir arada yaşamaya başladılar. Sosyal hayatın aşamalarının doğal gereği olan **“insanî âlemin birliğini”** Hz Baha’ullah, 1863 yılında Bağdat’ta açıkça ilan buyurdular. Ayrıca bunu dünya sultanlarına ve birçok liderlere Edirne ve Akka’dan mektuplarıyla müjdeleyip haberdar ettiler.

Hz.Baha’ullah **“insan âleminin birliğinin”** kurucusudur. Yani tüm dünya milletlerinin ve ümmetlerinin hem görünürde hem iç anlamında vahdet ve birliğinin gerçekleşmesi için Tanrı tarafından gönderildiğini ilan buyurdular. Hz.Baha’ullah’ın yüce zuhuratıyla **“insan âleminin birliğinin”** çekirdeği dünya rahminde oluşmuştur. Bu ilahî prensibin yani evrensel yeni dünya düzeninin artık doğmak üzere olduğunu görmekteyiz. Tabiat, istesin veya istemesin baharın gelmesiyle doğada yeni bir hayat ve canlılık oluşmaktadır. Ruhânî evrim ve baharda da doğanın seyrine uygun ergenlik çağının yani ağacın meyve verme zamanının geldiği artık ortadadır. Biz istesek de istemesek de Tanrı iradesi ve planı işte budur.

GENEL BARIŞ

İnsan âleminin birliğine olan inanç ve kabulden doğan sonuç tabiidir ki **“Genel Barış”**tır Hz.Baha’ullah, Akdes Kitabı’nda buyuruyorlar: İlk önce küçük barış, dünya devletlerinin liderleri tarafından benimsenerek kurulacaktır. Küçük barışta dünya insanların Hz.Baha’ullah’a iman etmeleri söz konusu olmayabilir. Fakat Tanrı Mazharına ve onun ilahi prensiplerine candan iman ettikten sonra Büyük Barış ve insanların birliği yeryüzünde kurulacaktır ve artık savaş olmayacaktır. Evrensel federe bir dünya hükümetin kurulmasıyla, bu cihanî olan hükümetin 3 organı oluşacaktır. **Birincisi:** Milletlerarası Yüce Divan (yargı) **ikincisi:** Yürütme Meclisi ve **üçüncüsü** ise Uluslar arası Yasama Meclisi olacaktır. Bahai zuhurunun amacı kesinlikle milli özellikler, sınır, lisan, adet ve gelenekler, milli nizam ve kanunların kalkması değildir. Çeşitlilikte birlik felsefesini savunmaktadır. **Çeşitlilikte birliğin** anlamı şudur: Dünya milletlerinin her birisinin milli özellikleri çeşitli olmakla beraber yani lisan, yazı, edebiyat, coğrafi sınırlar, sanat, müzik, hükümet ve kanunları ayrı ve farklı olmasına rağmen tümünün evrensel bir kuruluşun üyesi olabilmektedir. Hz. Baha’ullah’ın eserini dikkatle incelersek Baha’ullah’ın evrensel düzeni ve öğretileri mevcut düzenlerden tamamen farklı olup, onlarla mukayesesi mümkün değildir. Hz. Şevki Rabbani buyuruyorlar: “Bahailiğin maksadı, akılcı ve doğru bir vatanseverlik alevlerinin toplumların gönüllerinden söndürülmesi değildir. Ayrıca bir noktada, aşırı merkezleştirme rejiminin bozukluklarının önlenmesi için son derece gerekli olan milli istiklal ve bütünlüklerin temellerinin kaldırılması ve mahvedilmesi maksadını kesinlikle taşımaz.”

TAKLİT VE TAASSUBUN (Bağnazlık) TERK EDİLMESİ

İnsan âleminin birliğinin gerçekleşmesi umumi barışa bağlıdır. Umumi barış ve dostluk için kesin olarak Hz.Baha’ullah’ın bir başka prensibi olan **taklitlerin terk edilmesi, evhamın (vehimler) atılması ve taassuptan** arınmasının uygulamasına bağlıdır. Taklit, vehim ve bağnazlıkların anlamlarını kısaca inceleyelim: **Taklit:** Tetkik, araştırma ve doğru düşünce olmaksızın elde edilen ve kazanılan davranış ve itikat biçimidir. Başka bir deyimle taklit: İlmi ve aklî delillere dayanmaya bilgi ve davranışlardır. Hz. Abd’ul Bahanın bu hususta ne kadar manalı ve tatlı bir buyruğu vardır: “Taklitçi, hep filan fişman görmüştür, filan fişman işitmiştir, filan fişmanın vicdanı anlamıştır, der. Demek başkalarının gözüne, kulağına ve vicdanına itimadı vardır, kendisinin bir iradesi yoktur.”

Bu taklidi inançların, davranışların ilk önce şüpheli ve zayıf olabilmesine karşı zamanla kişinin yerleşmiş, katılaşmış ve sanki çok sağlam düşünce ve davranışlarmış gibi dönüşmesine bir çok örneklerle şahit olmaktadır.

Evham=Vehimler: Kuşku ve kuruntu manasına gelen evham, taklidin eşi olarak kabul edilebilir. Ancak evham belirli bir sınırı aştığı zaman ruh sağlığını zedeler. Evham düşüncede gerçeğe dayanan bir temel söz konusu olmayıp düşüncedeki tasavvur dış dünyadaki gerçeklere uygunluk göstermemektedir. İnsanların bazılarında, evham ilk önce örümcek ağı gibi gevşek, zayıf olup zamanla bu gerçek dışı düşünce ve inançlar zincir gibi sert bir görünüm haline almaktadır.

Taassup: Körü körüne sahip olduğu bir inanç veya düşüncenin savunmasını yapmaktadır. Taklit ve evhamdan doğan taassubun özelliğinde inanç ve düşüncelerine aykırı ne olursa olsun muhalefet şarttır. Yani mutaassıp, gerçeğin araştırılması yerine benliğini savunmak için muhalefete geçer.

Tarih boyunca tüm kavga ve savaşlarda, taassup her zaman başrol oynamıştır. Mutaassıp bir kimse, gözleri karanlığa alışmış birine benzer, güneş ışınlarına dayanamaz yani ışınlar onun gözünü rahatsız eder, Mutaassıp her zaman taassup, taklit ve evham sarayının yıkılmasından korktuğu için gerçekten hoşlanmaz ve kaçır. Taklitten doğan taassup, yanlış bir ölçü ve terazi gibidir; insanın bu yanlış terazi ile gerçeği ölçmesinin imkânı yoktur.

GERÇEĞİN ARŞTIRILMASI

İnsan âleminde, elde edilen tüm gereçler araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır. Araştırmadan gerçeğin bulunması mümkün değildir. Basit bir örnek verelim; İstanbul'u bilmeyen Anadolu kasabalarının birinden gelen bir kişi, kendisini Otogarı'nda bulsun, koca şehirde elindeki adresi araştırmadan, nasıl olur maksadını bulabilsin! Gerçekleri araştırmak, karanlık bir yerde aniden lambanın yanmasına benzer, birden her şey gözleri önünde birden görünür hale gelir. Gerçeğin araştırılması, taklit ve evham perdelerini yakar, ve böylece doğruyu görünür hale getirir.

Gerçeği araştıran bir kimse, yüksek bir apartmanın üst katına çıkmak için teker teker merdivenlerden yukarı doğru çıkan bir kimseye benzer. Gerçeği araştırmayan birisi ise zemin kattan zıplayıp en üst kata çıkmaya çalışan ve boş yere çaba sarf eden bir zavallı gibidir.

Gece ay ışığında, değişik su birikintileri etrafında gruplar halinde toplanmış kitleleri göz önüne getirelim. Her grup ayrı ayrı çevrelerinde toplanan sudaki ayın resmini gerçek ay sanarak "ay bizdedir" diye ısrar etmektedirler. Hatta bu yüzden aralarında kavga ve ciddi ihtilaflar da çıkmaktadır. Bu durum da Hz.Baha'ullah bu insanlara yeni bir ahenk ile buyuruyorlar; Ey ihtilaf içinde bulunan Tanrının kulları! Başlarınızı yukarı yani göğe doğru kaldırınız ve hakiki, tek olan ayı görünüz. İşte Tanrı sevgisine yönelen Hakka talip kuşlara, yeni bir uçuş dersi vermektedir. Yani insan âleminin birliğini bildirir, umumî barışı getirir ve böylece taassup ve taklitlerin terkinini ve gerçeğin araştırılmasını öğretir.

DİN İLE İLMİN UYGUNLUĞU

İnsan âleminin birliği için genel barışın kurulması şarttır, genel barışın kurulması içinde insanlar, taklit ve taassuptan uzak durmalıdır, Taklit ve taassuplardan uzak durması için de gerçeklerin araştırılması gerekir. Hal böyle olunca şu gerçekler ortaya çıkar. Şöyle ki; din gerçektir, ayrıca ilim de gerçektir. Öyleyse gerçekler birbirine destek olur ve hiçbir zaman birbirine zıt olmaz. Yani ilme karşı olan cehalettir, din de gerçek olduğuna göre, hiçbir zaman ilme karşı olamaz. Hz. Baha'ullah'ın devrinde bu iki yüce güç, karşı karşıya değil artık, iş birliği ve uyum içinde yan yana olacaklardır.

DİNLERİN ANA MAKSADI BİRDİR

Gerçeğin araştırılması sonucunda tüm dinlerin iki bölümden ibaret olduğu ortaya çıkıyor;

1)Dinlerin esası: Bunlar dostluk, doğruluk, namuslu olmak, yardımlaşma, Tanrı birliğine inanmak vs.

2)Dinin şer'i hükümleri: Namaz şekli, oruç, evlenme, zekât vs.

Bu ikinci bölüm her asırda, zaman ve mekânın şartlarına göre değişmiştir ve değişecektir.

55 yaşındaki Mehmed'i göz önüne alalım; 55 yıl önce annenin karnında kanla besleniyordu, doğduktan sonra sütle beslenmeye başladı ve emekleme devrini geride bırakınca hafif besinler aldı, oyun ve okul çağından geçtikten sonra ergenlik çağına girdi ve kuvvetli gıdalar almaya başladı, ta ki 55 yaşına geldi. Mehmed'imiz ne Fatma oldu ne de Ramazan, değişmedi fakat gelişti. Aynı şekilde dinlerde, değişme ve başkalaşma değil GELİŞME oluşmuştur ve olmaktadır. Dinler hakikati mutlak (salt) olmayıp nispidir, zamanla gelişme göstererek ilerlerler.

DİN SEVGİ VE BİRLİĞİN NEDENİ OLMALIDIR

İlahî dinlerin amacı insanlar arasındaki birliğin oluşumudur. İhtilaf ve düşmanlık içinde bulunan kitleler her zuhur döneminde, birlik ve sevgi çadırı altında bir araya gelmiştir. İlahî dinleri ilaca benzetebiliriz. İlaç şifa verir eğer bir ilaç, şifa yerine hastalık ve maraz getirirse artık bu ilaç ilaçlıktan çıkmıştır. Aynı şekilde birliğe neden olması gereken din, ayrılık ve düşmanlık, hatta kan dökülmesine neden olur ise acaba bu olguya din diye bilir miyiz? O halde herhangi bir din dostluğa ve birliğe neden olursa ve tüm insanları birlik çatısının altına getirebilirse o hak dinidir, ilahîdir.

KADIN İLE ERKEK HAKLARININ EŞİTLİĞİ

Geçmiş dinlerde, kadın makamının korunması ve önem verilmesi hakkında birçok buyruklar olmasına rağmen, eşitlikten söz edilmemiştir. Bunun kutsal kitaplarda ayetlerle ispatı mümkündür. Dinler tarihinde ilk defa Hz. Baha'ullah, kadın ile erkek arasındaki hakları yönünden bir fark koymamışlardır. Fakat görevleri açısından değişiklik olabilir. Tanrı'nın yanında hizmet, kemal, iman ve bilgi kimde ise ister kadın olsun ister erkek, işte o makbuldür.

EKONOMİK SORUNUN EVRENSEL ÇÖZÜMÜ

Bahaî dininde her ne kadar ruhanî konuların önemi vurgulanmışsa da bunun yanı sıra maddi meselelerin çözümüne de yer verilmiştir. İnsan âleminin mutluluğu için geçim sorunlarının çözümünde adalete yönelik bir düzenleme göz önüne alınmış ve evrensel bir planla tüm insanların maddi yönden refah içinde olmaları garanti edilmiştir. **Yani ekonomik sorunlara ruhanî temellere dayandırarak çözüm getirir.** Öyle ki dünyada fakir ve muhtaç kalmayıp aşırı zenginlik için de bir sınır getirir. Yani; genel geçimde denge oluşacaktır.

Ekonomik sorunların çözümünü, dünyada sayıları en çok olan çiftçiden başlanmalıdır.

DİL VE YAZI BİRLİĞİ

İlahî prensiplerinden özellikle insan âleminin birliğinin gerçekleşmesi için Hz. Baha'ullah, evrensel bir dil ve yazının gerekliliğini emir buyurmuşlardır. Yani herkesin millî veya ana dilinin yanında, yardımcı evrensel bir dil ve yazının bilinmesi temin olunacaktır. Ta ki tüm dünyadaki insanların birbirleriyle görüşmeleri ve anlaşmaları mümkün olabilsin. Bu yardımcı evrensel dilin seçimi, ya yeni ve uygun bir dil icat edilmesi ya da dil bilimcilerin mevcut dillerden birisini seçmesiyle meydana gelecektir.

GENEL-MECBURİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM

Tüm dünyada, genel eğitim ve öğretim, standart ve zorunlu bir programla uygulanması gerekir. Evrensel bir dil ve yazı dünyaca kabul edildiği takdirde, bu prensibin gerçekleşmesi daha da kolaylaşır. Dolayısıyla tüm dünya insanların eğitim ve öğretim nimetlerinden pay alması planlandığı için Bahaî dininde artık din adamı sınıfı bulunmamaktadır.

HZ. ABD'UL BAHA'NIN PARİS'E HAREKET GÜNÜNDE, LONDRA'DA YAPTIĞI KONUŞMA

3 EKİM 1911

“O'DUR TANRI”

Ey saygıdeğer topluluk! Ateşin öz gereği yanmaktadır, elektriğin öz gereği çakmaktadır, güneşin öz gereği parlamaktadır, toprağın öz gereği yeşerme gücüdür. Hiçbir varlık öz gereğinden ayrılamaz. Çünkü değişme, başkalaşma, dönüşme ve bir durumdan başka duruma geçiş, varlık âleminin öz gereklerindedir. Bahar, yaz, sonbahar ve kışın arka arkaya gelişi, gündüz ve gecenin değişmesi yerkürenin öz gereklerindedir. O halde bir baharın arkasından bir yaz, bir sonbaharın arkasından bir kış gelir, her gündüzün bir gecesi ve her sabahın akşamı vardır.

İlahî dinlerin temeli büsbütün yok olmuşken, insanlık âleminin ahlakı değişip göksel aydınlıktan bir eser kalmayarak insanlar arasında sevgi silinmişken, düşmanlık, çatışma ve adam öldürme karanlığı ile sönme ve donma soğukluğu egemenken Baha'ullah güneş gibi İran'dan doğdular. Yüce yol gösterici ışıkları parladı. Göksel aydınlık bağışladı, yeni öğretiler öğretti,

insanlık âleminin erdemliğini kurdu, göksel feyizleri indirdi, ruhanî güçleri açığa çıkarttı ve aşağıdaki esasları varlık alemine yaydı.

Birincisi: Gerçeği aramaktadır. Bütün milletler avama ait taklitlere bağlanmıştır. Bu yüzden birbirleriyle sonsuz anlaşmazlık, kavga ve uyuşmazlık içindeler. Ama gerçeğin doğuşu, bu karanlığın aydınlatıcısı ve inanç birliğinin sebebidir. Çünkü gerçek birden fazla olamaz.

İkincisi: İnsanlık âleminin birliğidir. Yani bütün insanlar Yüce Tanrı'nın lütuflarıyla şereflenmişlerdir, bir Allah'ın kulları ve Rab Hazretlerinin besledikleridir. Bağış herkesi kapsamakta, insanlık tacı her Tanrı kulunun başını süslemektedir. Onun için bütün kavimler ve milletler kendilerini kardeş bilmeli ve herkesi bir ağacın dalı, yaprağı, çiçeği ve meyvesi saymalıdırlar. Ancak eğitilmeleri gerekir; bilgisiz cahildiler, doğru yola yönetilmeli; hastadırlar, tedavi görmeli; çocuklurlar, buluş ve ergenliğe erişmeleri için şefkat kucagında büyütülmelidirler; aydın ve parlak olmaları için parlatılmaları gerekir.

Üçüncüsü: Din dostluk ile sevginin temeli ve bağlılık ile birliği kurucusudur. Eğer din düşmanlığına yol açarsa, dostluğu sağlamazsa, zorluğa sebep olursa, yokluğu varlığından daha iyidir ve böyle bir dinden ayrılma ona bağlılıktan üstün tutulur.

Dördüncüsü: Din ve bilimin beraberliğidir. Bunlar birbirinden ayrılmaz. İnsanın uçabilmesi için iki kanat gereklidir, bir kanat yeterli değildir. Bilimden bir payı olmayan din taklitten ibarettir, gerçek değil mecazdır. Onun için öğretim, dinin gereği olarak yapılması gereken konulardandır.

Beşincisi: Din taassubu, ırk taassubu, ülke taassubu ve siyasal taassup insanlığın temelini yok eden etkenlerdir. İlahî dinlerin gerçeği birdir. Zira gerçek birdir, birden fazla olamaz. Bütün peygamberler sonsuz birlik içindeler ve onların peygamberliği güneşe benzer. Her mevsimde bir noktadan doğarlar. Onun için her gelen, sonradan gelecek olanı müjdelemiş ve gelecek olan da önceden geleni doğrulamıştır, "Peygamberler arasında bir ayrım yoktur"

Altıncısı: İnsanlar arasındaki eşitlik ve tam bir kardeşliktir. Bütün insan haklarının korunması, dokunulmaması ve eşit olması, adaletin gereğinden doğar. Bu toplumun öz gereklerindedir.

Yedincisi: İnsanoğlunun geçiminin, adaletle sağlamaktır. Şöyle ki, bütün insanları yoksulluktan kurtarıp, herkesi imkân dâhilinde, aşamasının ve makamının gerektirdiği gibi, yoksulun da günlük geçimini elde edip büyük zavallılıkta kalmasına ve açlık yüzünden yaşamdan yoksun olmasına engel olunmalıdır.

Sekizincisi: En büyük barıştır. Bütün milletler ve devletler en büyük barış çadırının gölgesinde huzur ve rahata kavuşmalıdırlar. Yani bütün milletler ve devletler tarafından genel bir seçim ile Yüce Mahkeme kurulmalıdır. Devletlerin ve milletlerin anlaşmazlıkları ve uyuşmazlıkları, savaşın önlenmesi için o mahkemede çözümlenmelidir.

Dokuzuncusu: Dinin siyasetten ayrı oluşudur. Dinin siyasi işlerle ilgisi yoktur. Din ancak ahlak âlemine aittir, ruhanî ve vicdanî bir iştir. Cisimlerin âlemine değil, kalplere aittir. Din başkanları kişilerin öğretim ve eğitimi ile uğraşmalı, iyi ahlakı yaymalıdırlar.

Onuncusu: Kadınların eğitimde, öğretimde ilerlemeleri ve onlara karşı hürmet ve saygı gösterilmesi konusudur. Çünkü onlar, hayatta erkeklerin ortağıdırlar ve insanlık yönünden eşittirler.

Onbirincisi: Ruhanî uygarlığın kurulabilmesi için Ruh'ul Kudüs feyzlerinden faydalanmaktır. Çünkü sadece maddi uygarlık yeterli değildir ve insan mutluluğuna sebep olamaz. Zira maddî uygarlık, bedene ve ruhanî uygarlık ruha benzer, beden ruhsuz yaşayamaz.

Hz. Baha'ullah'ın öğretilerinin bir kaçıdır. O, bunların kurulması ve yayılması için sonsuz zorluklara ve belalara katlandı. Hapiste son derece eziyet ve güçlük çekti. Fakat hapiste bu yüce binanın temelini koydu. Zindanın karanlığında bu ışıkla ufukları aydınlattı.

Bahaîlerin son arzuları bu öğretileri uygulamaktır. Göksel ışık, insanlığın ufkunu aydınlatsın diye, kendi canlarını bu gaye uğrunda feda ederek bu yolda can ve gönülle çalışmaktadırlar.

Bu saygıdeğer toplulukta konuştuğumdan son derece sevinçliyim ve bu vicdanî duygularımın sizlerce kabul edilmesini rica ederim. İnsanlık âleminin en büyük bağışlarına kavuşabilmeniz için sizler hakkında dua ederim. (*Sevgiden Birliği Kitabından*)

ÜÇÜNCÜ DAMLA

SON PEYGAMBERLİK

Tanrı'nın buyrukları ve yaptıkları üzerinde biraz düşünelim. Tanrı kulların imtihanı için bazı konuları ve gerçekleri alışık olmadığımız bir biçimde ifade eder ve onun bazı şaşırtıcı davranışlarına da şahit oluruz. Örneğin; geçmiş kitaplarda şaşırtıcı ifadelerinden biri olan “**SONLUK**” meselesini ele alalım: (*İlerde daha ayrıntılı göreceğimiz*) Tevrat'ta Hz. Musa'nın son olduğu (İşaya, bab 48, ayet12); İncil'de Hz. İsa'nın son peygamber olduğu (Yuhanna'nın vahyi, bab1, ayet17) ve Kur'an'da da Hz. Muhammed'in son nebi olduğu (Ahzap süresi, ayet 40) ifadeleri üzerinde araştırmamış, vukufu olmayan çeşitli din mensubu müminleri, Tanrı nasıl da insanları şaşırtmıştır. Bu iddiayı, destekleyen ve doğrulayan aşağıdaki Mumin suresi 34. ayetini okuyarak üzerinde düşünmeliyiz: “And olsun ki, daha önce Yusuf da size açık belgeler, kesin delillerle gelmişti. Siz onun getirdiğine şüphe edip durmuştunuz. O vefat edince, **“ALLAH ONDAN SONRA HER HALDE PEYGAMBER GÖNDERMEYECEKTİR”** dediniz. İşte böylece Allah, ölçüyü kaçırıp şüphe içinde bocalayan kimseyi saptırır.”

Kutsal kitaplarda anılan Tanrı kelimelerindeki son peygamberliğin anlamı, eğer sınırsız ve kesintisiz Tanrı Rahmeti olan peygamberlerin sona ermesi anlamına gelmiş olsaydı, öyleyse hem Musa'dan sonra hem de İsa'dan sonra bir peygamberin gelmemesi gerekiyordu. Hâlbuki bu kelimelere rağmen, Tanrı peygamberlerinin gelmelerinde bir kesinti olmadı. Bundan da anlıyoruz ki; Kur'an'da da buyurduğu gibi (Bakara suresi ayet 285) “Peygamber arasında hiç bir fark yoktur.” Yani her elçi ilk gelen peygamber olabildikleri gibi aynı şekilde gelecek olan peygamber de olabilir.

Hz. Abdülbaha, peygamberlerin makamlarını 3 mertebe olarak açıklıyorlar:

- 1) **CİSMANİ**: Bizlere ortak olan bu mertebe ana rahminde başlar ve vefatlarıyla sona erer. Yani hem başlangıcı vardır, hem de sonu vardır.
- 2) **İNSANİ**: Bu mertebe de diğer insanlar gibi bir başlangıcı vardır. Fakat ruh, bedenden ayrıldıktan sonra melekût âlemine ulaşır. Demek bu mertebenin bir başlangıcı vardır, yalnız sonu yoktur.
- 3) **İLÂHİ**: Bu mertebe birlik makamıdır. Yani kutsal kitaplarda peygamberlerin “**İLK VE SON BENİM**” buyurdıkları makamdır. Bu makamda peygamberler, güneşe benzerler. Yeryüzünde oturanlar, her gün güneşin doğuşu ve batışı, haftalar, aylar, günler ve yıllara şahit olmalarına karşın, güneş için ne doğuş ne de batış, ne hafta ne de yıllar vardır; Güneşte bir değişiklik yoktur!

Tüm peygamberlerin bu ilahi mertebede birbirlerinden bir farkları yoktur. İlk peygamber olabildikleri gibi son peygamber de pekâla olabilmektedirler. Son benim demekle, Tanrı rahmetinin kesildiği ve artık peygamber gelmez anlamında olmayıp son gelen de benim demektir.

Tanrının şaşırtıcı sözlerinden başka, bazı davranışları da dikkate değerdir. İki örnekle konuyu açıklayalım: Hz. Musa peygamberlikten önce İsrail oğullarından biri, bir Mısırlı ile kavga ederken Mısırlıya bir yumruk atarak onu öldürmüştü (*Bu husus Ku'an'da geçiyor*) ve halk arasında katil diye tanınan bu zata Tanrı, peygamberlik elbisesini giydirdi. İkinci örnek; Ruhul kudüs'ten olma ve babası meçhul birisi olan İsa'yı yani babasızlık sorunu taşımayan milyonlarca erkek arasında tercih ederek peygamberlik mertebesine ulaştıran Tanrı, bu davranışıyla kullarını bakınız nasıl da sınamıştır. İşte Tanrı, bu davranışları ve sözleri ne kadar birbirine benzer.

Geçmiş dinlerin inananları, davranışları ve yaptıkları itirazları bakımından birbirine çok benzemektedir. İlahi gerçekleri anlayamamalarının nedenleri, kendi kutsal dinlerinin mahiyetini araştırmadan sırf taklit ve taassup üzere inanmalarıdır. Taklidin anlamı, düşünmeden körü körüne inanmaktır. Hz. Muhammed bu tür insanlardan bakınız nasıl şikâyetle bulunmuştur. (*Furkan suresi, ayet 44*) “**Acaba onların çoğunun işittikleri üzerinde düşündüklerini mi sanırsınız?** Onlar ancak davarlar gibidirler, hayır onlar yollarında daha şaşkındırlar.” Bu kutsal ayet, hepimize bir ders olmalıdır, yani işittiklerimiz üzerinde düşünmek zorundayız.

Tevrat ve İncil’de son peygamberlik hakkındaki ayetlerden birkaç örnek görelim;

“Tevrat-işaya, bab 48, ayet 12:

“Ey Yakup ve çağırдыңın İsrail, beni dinle: Ben O’yum; ilk de benim, son da benim.”

“İncil - Yuhanna’nın vahyi, bab 22, ayet 13:

“Alfa ve omega, birinci ve sonuncu, başlangıç ve son benim.”

Yahudiler ve Hıristiyanlar yukarıda manasını anlamadıkları ayetlere istinat ederek kendi peygamberlerine son peygamber olarak inanırlar. Fakat, Yahudilerce İsa ve Hıristiyanlarca Farkilit (Ahmet)’in geleceği beklenir. Ancak gelecek olan bu zatların yeni bir din ve şeriati getireceklerini beklemezler. Yani beklenen, zuhurların, mevcut olan kendi dinlerini yaymaları gerekir, derler. İslamiyet’te de aynı görüş savunulmaktadırlar. Yani Hz. Mehdi gelecektir, fakat yeni bir din getirmeyecek ve İslamiyet’i yayacaktır. Hâlbuki İmam Cafer-i Sadık’tan şöyle rivayet edilmiştir: “Beni Haşim’den bir genç zuhur edecektir. İnsanlarla yeni bir sözleşme yapacaktır ve yeni bir kitabın sahibidir. İnsanlara yeni bir kitaba davet ettiğinde, bu Araplara zor gelecektir. Ondan (Mehdiden) bir şeyler duyarsanız **ona doğru koşunuz!**”

PEYGAMBERLERİN GELECEĞİ

Kur’an’da da, yeni ilahi mazharların ve yeni peygamberlerin geleceği hakkında mevcut ayetlerden birkaçını örnek olarak aşağıda görelim;

Ara’f Suresi Ayet 34:

“Her ümmetin son bulması (için) belirlenmiş bir vakti (eceli) vardır. O gelince ne bir an geri kalırlar, ne de ileri geçerler. Ey Ademoğulları! Size sizden, ayetlerimizi bir bir açıklayıp anlatan peygamberlerimiz mutlaka gelecektir. (*Arapçada emma ile nun’i tekit müstakbel yani gelecek zamanla gelmektedir.*) Kim sakınır ve kendini düzeltirse, artık onlar için korku yoktur ve onlar üzülmeceklerdir.”

Mü’min Suresi, Ayet 15:

“Derecesi yüksekten, arşın sahibi kavuşma gününe karşı uyarmak için emrinden olan ruhu (vahyi) kullarından dilediğinin kalbine indirecektir.”

Kaf Suresi, Ayet 41:

“Çağrıcının (peygamber) yakın bir yerden çağıracağı güne kulak ver. O gün o haykırış hakkıyla işitir. İşte o gün çıkış günüdür.”

Sebe Suresi, Ayet 29:

“Ve derler.” Doğrulardan iseniz bu va’d ne zaman?” De ki: size belirlenen bir gün vardır ki ondan ne bir an geri kalabilir, ne de bir an ileri geçebilirsiniz.”

Yukarıdaki ayette Tanrı va’di hakkında bir çok ayetlerde BİR GÜN şeklinde ifade edilmiştir ki bizim saydığımız 1000 yıla eşittir.

Hacca Suresi, Ayet 47:

“Senden acele azabın gelmesini istiyorlar. And olsun ki Allah, va’dinden caymaz. Şüphesiz ki Rabbin yanında bir gün, sizin sayıp hesapladığınız bin yıla eşittir.”

Secde Suresi, Ayet 5:

“Gökten arz’a Emri tedbir eden, sonra da sizin hesabınıza göre bin yıla kadar süren bir günde O’na yükselecektir.”

Ahzab Suresi,Ayet 7:

“Hani bir vakit peygamberlerden antlaşma (misak) yoluyla söz almıştık: Senden, Nuh’tan, İbrahim’den, Musa’dan ve Meryem oğlu İsa’dan da evet bunlardan kesin söz almıştık.”

Yukarıdaki ayette “Misak” yani sözleşmenin anlamını Al-i İmran Suresi 81. ayetinde açıkça ifade edilmiştir: “Hani Allah peygamberlerden kesin söz almıştı : “**And olsun ki size kitap ve hikmet verdim, sonra sizinle beraber bulanını doğru kabul eden bir peygamber gelince, herhalde ona inanacaksınız ve ona mutlaka yardım edesiniz, bunu ikrar ettiniz mi? Bunun üzerine ahdi kabul ettiniz mi? demişti.**”

İSLAM’IN ANLAMI

Hz.Muhammed’in şeraitinin son oluşu görüşü, Maide süresinin 3. ayetinden gelmektedir. “Bu gün size dininize kemale erdirdim, nimetimi üzerinize tamamladım. Sizin için din olarak İslami beğendim,” Bu ayeti incelerken iki konu üzerinde düşünmemiz gerekir.

a)Bu gün dininizi ikmal ettim

b)Din olarak size İslami beğendim

(a) Hz.Muhammed o gün dinini tamamlamıştı, ikmal etmişti. Eğer bir peygamberin dinini ikmal etmesi başka bir dinin veya zuhurun gelmeyeceği anlamında olsaydı, Yahudilikten sonra Hıristiyanlığın gelmemesi gerekirdi. Çünkü Mezmur 19, ayet 7,(s. 549-Tevrat) ”**Rabb’in Şeriatı Kâmindir, canı tazeler.**” Deniliyor, ayrıca bu ayete istinaden, Kur’an Enam Suresi ayet 154’de, bu Tevrat ayetini destek açısından şöyle buyuruyor: “**Sonra iyilik edenleri bir bütün halinde ayırt edip açıklamak üzere doğru yolu gösteren ve rahmetten ibaret olan kitabı Musa’ya verdik. Artık Rablerine kavuşacaklarına belki inanırlar.**” Aynı şekilde İncil, Matta. Bab 24,ayet 35(s.28) “**Gök ve yer geçecek, fakat Benim sözlerim geçmeyecek.**” Denildiğine göre Hz.İsa’nın sözlerinin değişmemesi gerekirdi. Dolayısıyla Hıristiyanlarca Hz.Muhammed’in zuhuru ve şeriatı gerekmezdi.

Bu konuda biraz düşünelim bir kere, Tanrı tarafından gönderilen kutsal kitapların noksan ve yetersiz oluşu, Tanrı şanında değildir. Yani ilahî diye adlandırılmış bir kitap eksik veya gayri mükemmel olsun; bu mümkün değildir ve Tanrı’ya yakışmaz.

Mevcut kutsal kitaplarda gördüğümüz gibi, bu ikmal veya mükemmeliyet sadece Kur’an’a özgü olmayıp diğer semavi kitaplar için de geçerlidir. Belirttiğimiz gibi bu semavi kitabın tamamlanması başka bir semavi kitabın gelmemesi anlamına gelmez. Bakınız bir yazar bir eser meydana getirir ve bilahare onu bitirir, sonunda “Bu kitabı bitirdim ve tamamladım” diye yazabilir. Acaba artık yazar kitap yazamaz mı?

(b)İkinci konu, İslam kelimesinin anlamıdır:

İslam kelimesinin anlamı, araştırmacıların ve din bilginlerinin görüş birliği ile TESLİMİYET demektir. İslam özellikle kâfir, asi, yüz çevirenlere karşı teslimiyet anlamında olan Tanrı’ya yönelmek ve kabul etmektir. Bunun ispatı, İslam ve ondan türeyen kelimelerin Hz.Muhammed’den önce gelen peygamberlere de söylenmiş olmasıdır. Bu anlam yüzündendir ki; Tanrı katında din teslimiyettir, İslam’dır. Başka bir yol yoktur ve kabul edilmez. İslam sadece Muhammed’in dini değildir. Tanrı ‘ya yönelen ve ona teslim olan birçoklarına İslam olarak hitap edilmiştir. Bunu Kur’an’ın kendisi birçok ayetlerde göstermiştir. Bunlardan birkaçını görelim:

1) Al-i İmran Suresi, Ayet 67:

“İbrahim ne Yahudi ne de Hıristiyan idi, ama Hakk’a yönelmiş bir Müslim’di, Allah’a ortak koşanlardan değildi.”

2)Yunus Suresi Ayet 84:

“Musa ‘Ey milletim’ dedi.’ Allah’a inandıysanız ve Müslüman olduysanız O’na güvenin.”

3) Al-i İmran Suresi, Ayet 52:

“İsa, onların inkâr ve inatlarını hissedince ‘Allah yolunda yardımcıları biziz, Allah’a iman ettik, şahit ol ki biz herhalde **Müslümanlarız**” dediler.

4) Bakara Suresi, Ayet 127:

“Hani İbrahim Beyt-i Şerif’in temelleri yükseltiyordu da İsmail ile birlikte. Ey Rabbimiz bunu kabul buyur bizden, şüphesiz ki daima işiten hakkıyla bilen ancak sensin(128) Ey Rabbimiz! İkimiz **Müslüman** olarak sana boyun eğmekte sabit kıl.”

KIYAMET

Kıyamet kelime anlamıyla ayağa kalkmak demektir. Daha doğrusu bazı olayların doğması ve ortaya çıkması anlamındadır. Kur’an’da ve bazı hadiselerde yevm’ül kıyame, yevm’ül ceza, yevm’ül hasret ve benzeri isimler altında ve her durumda ayrı anlamlarda kullanılmıştır. Aşağıdaki kıyametin sınıflandırılması birçok İslam âlimi tarafından kabul edilmiştir:

1-Küçük Kıyamet: İnsanın bedensel oluşumunun tahlile uğraması ve ruhun bedenden ayrılması, yani ölümden sonra başka âleme ulaşmasıdır.

2-Orta Kıyamet: Bu kıyamette de tahlil söz konusudur. Fakat bu sefer dinlerin tahlili ile etkinlik ve nüfuzunun sona ermesidir. Orta kıyamet tabiri ile bir dinin (ümmetin) sona ermesi, eceli gelmesi (Araf, ayet 32) “**Her ümmetin bir eceli vardır.**” ve yeni bir peygamberin ayağa kalkması (zuhuru), âleme yeniden hayat ruhu bahşederek canlandırılması kastedilir.

3-Büyük Kıyamet: Bu kıyametin anlamı, yaşadığımız âlemin bir zamanlar var oluşu gibi, aynı şekilde bir gün de tahlil olması ve sona ermesidir. Kıyamet, üçlü olayların ortaya çıkmasıdır. Dünyanın yok oluşu, dinlerin zeval bulması ve bireylerin bedensel tahlili yani ölümü olduğunu Kur’an da gösterir. Kıyametten söz edilince, en çok anlaşılan ikinci kıyamet şekli olan orta kıyamettir. Semavi kitaplarda yazılı olan bu kıyamet çeşidi, Tanrı emrini ileten ve mazharı olan elçilerin doğuşu ve kalkışıdır. Dolayısıyla ruhen ve iman olarak ölü, geçmiş din inananların, tekrar hayata kavuşup dirilmeleri ve yeni ruhani kalkışla ortaya çıkmalarıdır.

Kıyametin ruhani anlamında olduğunu gösteren ayetlerden birini örnek olarak verelim:

Meryem suresi, Ayet 39: “**Hasret günü (kıyamet) ile onları uyar, bu emir (kıyamet olayı) olur ve onlar gaflette olacaklar ve iman da etmeyecekler.**” Burada kıyametin dehşet verici olaylarının ortaya çıkışında insanlar nasıl olur da gafletle kalabilirler? O gün hesap ve kitap, yani herkesin yaptıklarının hesabını vermek zorunda olduğu gündür. Kur’an’ın “**iman da etmeyecekler**” buyruğu tabiidir ki anlamlıdır.

YENİ ASRIN DOĞUŞU VE ÖZELLİKLERİ

Roma İmparatorluğundan bu yana hiçbir zaman materyalizmin bu kadar meydan bulduğu görülmemiştir. Bir taraftan insan aklının ürünü olan ilim, sanat ve teknolojinin ilerlemesinden doğan benlik ve gurur, bir taraftan da dünyadaki büyük dinlerin ihtiyarlıkları ve güçsüzlükleri, doğal olarak bu zemini hazırlamıştır. 19. asırda insanların belirgin gelişmeleri, insanlık âleminin buluş çağına ermesinin bir işaretidir. Maddi medeniyetin yükseliş grafiği, devamlı meyilli giderken birden 19. asırda çizelgesinde dikleşmiştir ve şaşırtıcı bir şekilde yükselmektedir.

19. asırdan sonra elde edilen ilmi başarıların, geçmiş tüm asırların toplamından kat kat fazla olduğu bir gerçektir. Bu gelişmenin sebebi nedir veya ne olabilir? Tabiidir ki bu, tekâmülün yani gelişmenin gereği olan bir olaydır. Bir çocuk, buluş çağına kadar sürekli fakat tedrici bir gelişme kaydetmektedir. Erginlik veya buluş döneminde ise bu gelişme belirginleşip görülür hale gelmektedir. İlginç olan konu, erkekte ve kızlarda göze çarpan cinsiyete bağlı gelişmelere yanı sıra karakter, ahlaki ve ruhi gelişmelerin de bedeni gelişmeye paralel olarak ortaya çıkmasıdır. Bununla beraber gurur ve benlik de gözden kaçmaz. Şöyle ki: “Ben artık büyüdüm, ana, babaya, artık ihtiyacım yoktur, kendi kendime karar alabilirim, öyle güçlendim ki kimseye muhtaç değilim... Der. İnsan âleminin buluşu, bireylerin buluşu özelliklerine benzediğinden tüm dünyadaki insanların maddi gelişmesine paralel olarak 19. asrın ruhani yönden de dünyada eşî görülmemiş bir gelişme ortaya çıkmıştır. Böylece EVRENSEL, İLAHÎ ve YENİ olan Baha’ullah’ın

ruhani düzeni doğmuştur. Bu ilahi düzenin özelliği, geçmiş büyük ruhani dinleri içine alması ile beraber insan aleminin tümüne yeni ruhani güç kazandıracak, evrensel, yeni ve ilahi olduğundan tüm dünya insanların kalplerini ve vicdanlarını fethedebileceği iddia etmektedir. Bahai dinini felsefesi kolay anlaşılabilen, ilme uyumlu, bireylere, topluma ve zamana uygun sosyal ve ahlaki prensipleri ihtiva etmektedir. Bahai yaşamı insanları kemale erıştiren bir yoldur. Baha'ullah'ın dünya düzeni, etkili ve kalplere nüfus etmektedir. Milliyetlere dokunmadan ve onları bozmadan insanları birbirlerine bağlayabilen güçlü ve ilahi sevgi bağlarıdır. Her millet, her sınıf, her renk, her din ve her düşünceye sahip olanların kalplerini fethedebilmiştir. Avrupa ülkelerinden örneğin, Romanya Kraliçesi Maria gibi, Afrika zencilerden, Amerika'nın kuzey, orta ve güneyinden, kutuplardaki Eskimolardan, Asya'daki Hindu, Budist ve Uzakdoğu'dan, Avusturalya kıtasından, Okyanusların göbeğinden ve bilahare coğrafyada ismini duymadığınız yörelerden Baha'ullah'ın sevgi ve birlik çadırı altında 19.yüzyılın mucizesi olarak toplanabilmişlerdir.

Bu azametli asrın doğuşu tüm semavi kitaplarda müjdelenmiştir. İmam Cafer-i Sadık bir ders toplantısında ilginç bir kehanette bulunarak şöyle buyurmuştur:

“İlim 27 harften ibarettir. Hz. Adem'den Hz. Muhammed'e kadar iki harfi zuhura gelmiştir. Hz. Mehdi zuhur edince kalan 25 harf ortaya çıkacaktır.”

Yukarıda anlatıldığı gibi, ilmi gelişmenin bu asırda şaşırtıcı yükselişi 25 harfin doğuşuna bağlı olsa gerek. Hz. Bab ve Hz. Baha'ullah'ın zuhuruyla ortaya çıkacak olan altın asır hakkında tüm ihali zuhurların müjdeleri vardır. Kur'an'da bu günü **“TANRI GÜNÜ”** olarak isimlendirilmiş. Zümer Suresi, Ayet 69'da **“Yeryüzü, Rabb'ının nuru ile parıldar, kitap konur, Peygamberler ve şahitler getirilir ve insanlar arasında hak ile hükmedilir ve onlar haksızlığa uğramazlar”**

DÖRDÜNCÜ DAMLA

AHD VE MİSAK

Ahd ve misak; kelime ve mana itibarıyla sözleşme veya antlaşma anlamındadır. İlahi dinlerde iki çeşit ahd ve misak vardır.

Birincisi: Her İlahi zuhur, sonraki zuhurun doğuşunda, ona iman edip emirlerine boyun eğmelerine dair kendi inananlarından söz almıştır. Örneğin; İbrahim, Musa'nın; Musa, İsa'nın İsa, Muhammed'in, Muhammed, Bab'ın ve Bab da Baha'ullah'ın geleceği ve onlara iman etmeleri hakkında ahd ve misak almıştır.

Hz.Bab bu hususta buyuruyorlar; **“Âlemlerin Rabbi, herkesten sonraki zuhura ve sonraki kitaba iman etme sözü almadan hiçbir peygamber gönderilmemiş ve hiçbir kitap nazil buyurmamıştır. Çünkü onun feyzinde tatil ve bir sınır yoktur...”**

“Kur'an-ı Kerim Ahzap Suresi, Ayet 7'de buyuruyor: “Hani bir vakit peygamberlerden söz (misak) almıştık. Senden, Nuh'tan, İbrahim'den, Musa'dan ve Meryem oğlu İsa'dan. Evet bunlardan kesin söz almıştık.” Yine Al-i İmran Suresi ayet 81'de buyuruyorlar: **“Hani Allah peygamberlerden kesin söz almıştı: ‘And olsun ki size kitap , hikmet verdim; sizde olanı tasdik eden bir peygamber gelecek,ona mutlaka inanacaksınız ve ona mutlaka yardım edeceksiniz, ikrar edip bu ahdı kabul ettiniz mi?’ demişti.”**

İkinci: Özel ahd ve sözleşmedir, yani bir peygamber kendi vefatından sonra kurduğu ilahi şeriatın yönlendirilmesi için bir merci tayin edip ümmetinden, ona yönelmeleri için söz almıştır. Bu sözleşmede, Bahai Dininde, dinler tarihinde benzeri bulunmayan bir biçimde ahd ve misak alınmıştır. Yani Bahailikte ayrılık ve tefrika ve mezhepçiliğe kesinlikle mahal bırakmaksızın yazılı, imzalı ve mühürlü vasiyetnamelerin bulunmasıyla Hz.Abd'ul Baha, ahd ve misakın merkezi ve Hz.Şevki Rabbani de Emrin Valisi olarak tayin edilmiştir. Ayrıca Akdes kitabında Yüce Adalet Evi'nin gelecek zuhura kadar Tanrı gemisinin kaptanı ve tüm dünya Bahailerinin mülhem tek merci olarak açık bir şekilde tayin buyurmuşlardır. Hz.Baha'ullah böylece Bahaileri, geçmiş dinlerin aksine çaresizlikten, şaşkınlıktan, bilmezlikten, siyasi garazlardan ve muhtelif dini içtihatlardan kurtardılar. 232 memleket ve adada yayılmış bulunan milyonlarca Bahai'nin tek yolda Tanrı'ya doğru yönelmelerini sağladılar.

MAHALLİ RUHANİ MAHFİL

Akdes kitabında buyuruyorlar:

“Tanrı her şehirde Adalet Evinin kurulmasını emretti ve Baha sayısı üzerine (9) toplansınlar... Ve kulların maslahatları üzerinde kendi işleri üzerinde danıştıkları gibi danışsınlar, onayladıklarını icra etsinler.”

Her şehir, kasaba veya köyde, 21 yaşını dolduran Bahai kadın ve erkek 9 veya 9’dan fazla olduğu zaman, her yıl Rızvan bayramının birinci gününden (21 Nisan) usulüne uygun (Aday göstermeden, propaganda yapmadan oyları gizli ve açık tasnifle) Ruhani Mahalli Mahfil üyeleri Bahai ahbablar tarafından seçilmektedir.

Hız.Şevki Rabbani buyuruyorlar:

“Erkek ve kadın seçmen müminler, tam dikkat, hulus, düşünme ve akıllılıkla üyelik kabiliyetinde olan mümin, muhlis, deneyimli, kudretli ve yetenekli kimseleri seçmelidirler. Esas olan teveccüh ve intika’dır. Ayrıca selim, yetenekli ve liyakatli kimseleri seçmelerindeki ihtimamdır.

Ruhani Mahfiller her ülkede yörelerindeki sınırlarda eşit yetki ve yetkililere sahiptirler. Ayrıca aldıkları kararlar yanlış bile olsa bütün müminlerin itaat etmeleri şarttır ancak bir üst mercide temyiz etme hakkı da vardır. Mahfillerin seçmenlere karşı sorumlulukları yoktur

RUHANİ MAHFİLLERİN GÖREVLERİ

- 1-Tanrı emrinin korunması.
  - 2-Ahbablar arasında sevgi ve dostluk bağlarının güçlenmesi
  - 3-Bahai olsun veya olmasın fakirlere, hastalara yardım etmek.
  - 4- Tüm ahbabların özellikle çocukların ve gençlerin eğitimi.
  - 5-Tanrı’nın yüce Emrinin duyurulması (tebliği).
  - 6-19 gün ziyaretlerin ve kutsal günlerdir toplantılarının düzenlenmesi.
- Yukarıdaki maddeler Mahfilin görevlerinden ancak önemli olanlarından bazılarıdır.

MEŞVERET (Danışma)

Meşveret hakkında Hz.Abd’ul Baha buyuruyorlar;

İlk şart, Mahfil üyeleri arasında mutlak sevgi ve anlaşmadır. Dargınlıktan tamamen uzak kalmalı ve birliğin kendilerinde izhar etmelidirler. Çünkü onlar bir denizin dalgaları bir ırmağın damlaları bir semanın yıldızları, bir güneşin ışıkları, bir bağın ağaçları ve bir bahçenin çiçekleridirler. Düşünce ahengi ve mutlak birlik olmazsa toplantı dağılır ve mahfil hiç olur. İkinci şart şudur: Bir araya geldiklerinde yüzlerini Azamet tahtına çevirmeli ve ihtişam ülkesinin yardımını istemelidirler. Bundan sonra en yüksek bağlılık, nezaket, vakar, itina, tevazu ile son derece edep ve yumuşak sözle görüşlerini belirtmeye başlamalıdır. Her meselede, hakikati araştırmak ve kendi fikirleri üzerinde ısrar etmemelidirler. Çünkü insanın kendi düşüncesinde inat ve ısrar etmesi neticesinde anlaşmazlık ve tartışmaya dökülür ve gerçek gizli kalır. Muhterem üyeler kendi düşüncelerini serbestçe ortaya koymalıdır. Hiç kimsenin başkasının fikirlerini küçümsemesine asla müsaade edilemez. Gerçeği yumuşaklıkla ifade etmeli ve fikir ayrılıkları ortaya çıkarsa çoğunluğun fikri geçerli olmalı ve herkes çoğunluğa itaat etmelidir. Yine, muhterem üyelerden hiç birisinin ister toplantı sırasında ister dışında, daha önce alınmış bir karara, bu karar doğru olmasa bile, itiraz ve tenkit etmesine izin yoktur. Çünkü böyle tenkitler o kararın uygulamasını engeller. Kısacası, eğer bir karar ahenk, sevgi ve saf düşüncelerle alınmışsa, onun meyvesi ışıktır. En küçük bir dargınlık izi olduğu zaman onun sonucu karanlık üzerine karanlık olacaktır... Eğer bunlara kulak verilirse o Mahfil Tanrı’nın Mahfili olur...”

MERKEZİ (Milli) MAHFİL

Hız. Abd'ul Baha'nın vasiyetnamesine göre hususi adalet evi olarak adlandırılmış merkezi mahfilin dolaylı olarak her ülkenin ahbabları tarafından seçilmesi gerekmektedir. Yani ahbablar ilk önce vekillerini seçerler ve bu vekiller ikinci defa tüm ülkedeki ahbablar arasında Merkezi Mahfil üyelerini seçmiş olurlar.

Hız. Veliyi Emrullah buyuruyorlar;

“Yılda bir kere her ülke için ayrı olarak belirli vekiller seçiliyor. Bu vekiller Ruhani Mahfiller tarafından değil ahbablar tarafından seçilir. Tanrı dostları tarafından seçilen bu vekiller ise tüm ülke içinde 9 kişiyi seçerler. İşte bu 9 kişi o ülkenin merkezi Mahfil üyeleridirler.” Merkezi Mahfilin yüce sorumlulukları vardır. Zira tüm Mahalli Ruhani Mahfillerin ve tüm ahbabların faaliyetleri üzerinde hakimdir. Keza ülkedeki Emrin korunması onlara aittir.

Not: İster Mahalli, ister Merkezi Ruhani Mahfil olsun, ihtiyaç duydukları taktirde kendilerine yardımcı olmak için heyetler veya komisyonlar seçebilirler ve görev süreleri Mahfiller gibi bir yıldır.

Bir çok ülkelerde Milli Mahfil ile Mahalli Mahfil arasında seçilen bölgesel konseyler de görev yapmaktalar.

YÜCE ADALET EVİ

Hız. Baha'ullah buyuruyorlar:

“Milletin işleri Tanrı Adalet Evi'nin azalarına aittir. Onlar Tanrı'nın kullar arasındaki emindirlerdir. Tanrı memleketlerinde emir sahipleri de onlardır... Çünkü her günün bir icabı ve her zamanın bir gereği vardır. İşte bu sebeptendir ki işler Adalet Evi azalarına devredilmiştir. Hal ve zaman neyi icap ettiriyor ise onu yapınlar. Tanrı hatırı için Emrin hizmetine kalkanlar, Tanrı'nın göze görünmeyen ilhamlarına mazhar olurlar, herkesin bunlara itaat etmesi gerekir. İdare işleri tamamıyla Adalet Evi'ne aittir.”

Hız. Abd'ul Baha Vasiyetnamede buyuruyorlar; “Herkesin baş vuracağı yer kitabı Akdes'tir, mensus olmayan bir mesele Umimi Adalet Evi'ne aittir. Adalet Evi her şeyi oy birliği veya oy çoğunluğuyla karar verirse o haktır ve odur Tanrı'nın isteği.”

Hız. Abd'ul Baha Vasiyetnamesinde buyuruyorlar: “Her ülkede Hususi Adalet Evi (*Milli Mahfil*) kurulsun ve o Adalet Evleri UMUMİ ADALET EVİ'ni seçsin.”

Her beş yılda bir, dünyadaki tüm Merkezi Ruhani Mahfil üyeleri tarafından Bahai dünyasının 9 kişi Yüce Adalet Evi olarak seçilmektedir. (*Şu anda 184 ülkede Merkezi ruhani Mahfiller mevcuttur.*)

19 GÜNLÜK ZİYAFETİ

Bilindiği gibi Bahai takviminde yıl 19 ay ve her ay da 19 gündür. Bu şekilde her Bahai ayını özellikle ilk gününde bir araya gelerek ziyafet (*yalnız yemek ve içmek anlamına gelmez.*) yaparlar. Ziyafetin esas amaçlarından ahbabların “sevinç nedeni”, “uyum ve birliğin temeli” ve “sevgi ve dostluğun anahtarı” olmasının yanı sıra diğer bir amacı Bahai toplumu ile Mahfil arasında zincir gibi bir bağlantı oluşudur.

Ziyafetin önemi ve programı hakkında “19 Gün Ziyafeti” derlemesinde şöyle yazılıdır; “Emrin velisi, Hız. Baha'ullah tarafından tesis edilen bu kurumu yeni dünya düzeninin temeli olarak tanımlamaktadır. Merkezi Ruhani Mahfil, her inananın bu ziyafetlerin her birine, hasta veya şehir dışında olmadıkça katılmasının gerektiğini anlatmaktadır. Birkaç yıl önce Mahalli Ruhani Mahfillere yazılan genel bir mektupta, Emrin Velisi'nin, on dokuz gün ziyafetinin, şu programa göre yapılmasını emrettiği belirtilmiştir: “Tümüyle ruhani nitelikte olan birinci bölüm, Bahai kutsal eserlerden okumaya ayrılmıştır. Mahalli Ruhani Mahfilin, etkinliklerini topluma bildirdiği ve öneri ve meşveretini istediğini ve Emrin Velisi ve Merkezi Mahfilden gelen haberlerin verildiği ikinci

bölüm, Emrin faaliyetleri üzerinde gelen bir meşveretten oluşur. Üçüncü bölüm ise, maddi ziyafet ve tüm dostların sosyal toplantısıdır. On dokuz gün ziyafetlerine katılmak üzere sadece oy veren (21 yaşını dolduran) inananlar davet edilir, ancak 21 yaşından küçük tescilli genç inananlar da, özellikle Bahai bir ailenin fertleri iseler, katılabilirler.”

Bir yörede eğer bir ziyafet varsa Mahalli Mahfilin başkanı ve sekreteri o ziyafetin idarecisi ve sekreteri olabilirler. Ziyate Bahai olmayan bir kimsenin iştiraki yasak değildir fakat bir Bahai, Bahai olmayan bir kimseyi ziyafete rutin olarak davet etmemelidir.

EMRİN FONUNA TEBERRU

Hız. Veliyi Emrullah bir mektuplarında buyuruyorlar; “Mahfillerin güçlenmesi, hızlı ilerlemesi ve işlerin düzenlenmesi ilerideki, günlerde yeni bir önem arz edecektir ve büyük bir odaklaşma kazanacaktır. Bunlar ise zahiri sebeplere, maddi vesilelere ve mali vasıtalara bağlı olacağından dolayı tüm Tanrı dostları, Mahfile yardım ve ianelerini vicdanı ve kutsal görevlerinden saymalıdırlar. Emri yörelerden herhangi birinde kurulan bir Ruhani Mahfil, bu mektubu aldıktan sonra hemen bir yardım fonu kurmalı ve bu fon Ruhani Mahfilin tam idaresi altında olmalıdır ve Mahfil üyelerin bilgileri ışığında uygun görüldüğü durumlar dışında bir kuruluş bile harcamamalı. Bu yoldaki yardım (iane) Tanrı Emrinin zaruri ihtiyaçlarındandır; esas ve gerekli işlerden sayılır...”

Bahai fonlarına yardım, miktarından ziyade esas katkı açısından önem arz etmektedir.

Bahai fonlarına Bahai olmayanlardan yardım kesinlikle kabul edilmez. Ayrıca teberru zorunlu değil ve talep edilmesi uygun görülmemiştir. Bu görev, kutsal ve ilahi olmasıyla beraber vicdanı bir iş ruhani bir vazife olarak kabul edilmiştir.

MİLLİ KONVENŞİN (Toplantı)

Merkezi Mahfilin seçimi için belirli yörelerde tayin edilmiş belirli sayıdaki delegeler, direk o bölgedeki ahabplar tarafından seçilir. Her seçilmiş olan delegeler Rızvan Bayramı günleri içinde bir araya gelerek o ülkenin Merkezi Mahfil üyelerini seçerler. Ayrıca bu konvenşinde ülkenin Emri meseleleri hakkında meşverette bulunurlar.

YÖNETİM KURULU

Ruhani Mahfillerin idaresi ve düzenin sağlanması için Heyet-i amile olarak başkan, başkan yardımcısı, sekreter ve sandık emininin çoğunluğun oylarıyla seçilmesi gerekir. (Yani en az 5 oyla) Tüm üyeler bulunmadıkları takdirde geçici olarak nispi ekseriyetle yani buldukları Mahfil üyelerinin yarısından bir fazla oyla seçilebilir. Mahfil dışındaki Heyet-i amile üyelerinin diğer Bahai ahabplarının bir farkları yoktur yani bir ayrıcalıkları bulunamaz. Özel bir mevki sahibi olmayıp ahabplar arasında eşit haklara sahiptirler.

ATANAN KURUMLARI

Yönetim düzeninin en önemli bir kolu da atama yoluyla gelen kurumlardır. Bunların başında uluslar arası Tebliğ Merkezi ve sonrası Kıtasal Müşavirleri Heyeti gelmektedir. Müşavirler, Yüce Adalet Evi tarafından atanırlar ve beş kıtada mevcuttur. Müşavirlerin görevi Milli Mahfillerle meşveret ederek öneri ve tavsiyeler vermek, Emrin tebliği ve Bahai toplumunun ruhani sağlığının korunmasıdır.

Atama ile hizmet veren bir diğer kurul ise, Muavenet heyeti üyeleridir. Kıtasal Müşavirler Heyeti tarafından atanırlar. Görevleri, Mahalli Mahfiller ve onların heyetleriyle meşveret yapmaktır. Ayrıca, emrinin tebliğinin kuvvetlendirilmesi, korunması ve müminlerin güçlerini ortaya çıkarmaktır.

Asistanlar ise Muavenet heyeti üyeleri tarafından ve Müşavirlerin onayıyla atanır. Görevleri, Mahalli Mahfillerle meşveret etmek, tebliğin hızlandırılması ahabpların ruhani yönden desteklenmesi ve Muavenet Heyeti üyesine yardımcı olmaktır. Atanan kollarla her birey de meşveret edebilme olanağı, her zaman vardır.

BEŞİNCİ DAMLA

NAMAZ

Akdes Kitabında Hz. Baha'ullah buyuruyorlar: "Namaz ve oruç ergenlik yaşından itibaren size farz olundu."

Hz. Baha'ullah buyuruyorlar:

"Ey ruhani dost! Bil ki münacat ve namaz farz ve vaciptir. İnsanlardan, akli dengesi bozulmuş veya olağanüstü bir engel bulunmadıkça hiçbir mazeret kabul olunmaz."

Namaz üç türdür: Her Bahai bunlardan ancak birisini seçer ve kılar.

1) **Büyük Namaz:** 24 saatte bir defa kılınır, zamanı serbesttir.

2) **Orta Namaz:** Günde üç defa kılınır;

Sabah: Gün doğuşu ile öğle arasında

Öğle: Öğle ile güneşin batışı sırasında

Akşam: Güneşin batışından 2 saat sonraya kadar

3) **Küçük Namaz:** Her gün bir kere öğle ile akşam arasındaki her hangi bir zamanda kılınır.

KÜÇÜK NAMAZ:

"EY TANRIM, SENİ TANIMAK VE SANA TAPMAK İÇİN BENİ YARATMIŞ OLDUĞUNA TANIKLIK EDERİM.

ŞU ANDA KENDİ GÜSÜZLÜĞÜME VE SENİN GÜCÜNE VE KENDİ YOKSULLUĞUMA VE SENİN ZENGİNLİĞİNE TANIKLIK EDERİM. SENDEN BAŞKA KORUYAN VE VAR OLAN TANRI YOKTUR"

Bahai dininde ölü namazı hariç toplu kılınan namaz yoktur. Namaz, ferdi, gösterişsiz, tam teveccüh ve anlamını bilerek kılınır.

ABDEST

Abdestin özel bir merasimi yoktur. Her iki el ve yüz yıkanır ve yıkanma esnasında el ve yüz için ayrı ayrı aşağıdaki dualar okunur. El için :

"Ey Tanrım ,elimi öyle kuvvetlendir ki kitabını bütün dünyanın ordularının sarsamayacağı bir metanetle tutabilsin ve onu, kendinin olmayan şeylere tasarruftan koru. Hakikaten sen güçlüsün ve kuvvetlisin"

Sonra yüzünü yıkasın ve yıkarken şöyle desin: "Rabbim, yüzümü senin yüzüne çevirdim. Onu, Senin yüzünün nuruyla nurlandır ve Senden başkasına yönelmekten koru."

KIBLE

Bahai kiblesi Akka'daki Hz. Baha'ullah'ın makamıdır (türbesidir)

TANRI AYETLERİN HER SABAH VE AKŞAM OKUNMASI

Bahai dininin özelliklerinden birisi Kitabı Akdes'in emriyle, her Bahai'nin 2 defa olmak üzere sabah ve akşam Tanrı ayetlerini yani buyruklarını istediği kadar ve sürede okunmasının gereklidir. Hz. Bahau'llah Akdes kitabında buyuruyorlar: "Tanrı Ayetlerini her sabah ve akşam okuyunuz, okumayan bir kimse Tanrı ahdine ve misakına vefa etmemiş olur."

Yine buyuruyorlar:

"Beyan denizine dalınız, ki ondaki hikmet ve sır incilerini anlayasınız."

Tanrının ayetleri, yeryüzünde Tanrının iradesini yansıtmaktadır. Bu konunun önemi ve anlamını belirtmek için bir örnek sunalım: Bir insan bir şeyi düşündüğü zaman o düşüncesi görünmezdir ve belli olmadığı için "gayb" denir ve meçhuldür. Ne zaman ki bu düşünce, ister ifade, ister yazı şeklinde ortaya çıkarsa gayb'dan görünür hale dönüşür. Aynı şekilde Tanrı katındaki gaybda olan yüce iradesi ve emirleri, ilahi bir mazhar (Elçi) kanalıyla ayet ve kelimelerde görünür hale gelir Böylece Hz. Baha'ullah, sabah ve akşam günde iki defa olmak üzere Tanrı kulları ve müminlerine Tanrı ayetleriyle (kelamıyla) buluşmaya emrediyorlar.

Burada Tanrı ayetleri veya başka bir deyimle LEVİH'lerin namaz, dua ve münacattan farklı olduğunu vurgulamak gerekir. Tanrı ayeti (Levih), Tanrıdan kula doğru yönelir. Münacatın yönü ise tam aksi istikamettedir yani kullardan Tanrı'ya doğru yöneliyor.

AYET : Tanrı'dan → kula
DUA : Kuldan → Tanrı'ya

Hz. Abd'ul Baha bir beyanda buyuruyorlar:

"İnsanın yalvarışı, duası ve niyazının gayesi Tanrı'ya olan sevgisinin ifadesidir, yoksa ondan korkması yani cehennemden atışından çekinmesi veya cennetin ümidinden değildir. İnsan birisinin sevgisine tutkun ise, sevgilinin zikrinden susması mümkün değildir. Öyleyse Tanrı'nın sevgisine tutkun olup onun zikrinden ağzını kapamak ne kadar zor olursa gerek, ruhanî bir kimse Tanrı zikrinden gayri hiç bir şeyden sevinç bulamaz."

GÜNDE 95 DEFA "ALLAHU ABHA" NIN ZİKRI

Akdes Kitabında, bir Bahai'nin her gün abdest aldıktan sonra oturarak "Allahu Abha'yı (İsm-i Azam'i) 95 defa tekrarlaması emri vardır.

ORUÇ

Oruç buluş çağındaki (15 yaşını dolduran, kız veya erkek) her Bahaî ferdine farzdır. Akdes kitabında buyuruyor; "Güneşin doğuşu ve batışı arasında nefsinizi yemekten ve içmekten durdurunuz. Nefsani isteklerinizden Tanrı kitabındaki emir olduğu üzere sakınınız!"

Bahai ayları güneşe (şemse) bağlı olduğundan her yıl oruç ayı sabit tarihine rast gelmektedir. Yani 2 - 20 Mart (19. ay = Ala ayı) 21 Mart her sene oruç bayramı ve Bahai yılbaşı olarak çalışılmaması gereken 9 günden biridir.

Akdes Kitabında yolcu, hasta, 70 yaşını dolduran ve gebe, süt emziren, ay halinde bulunan hanımlar, oruçtan muaftırlar.

Hz. Abd'ul Bha buyuruyorlar;

"Oruç bir simgedir. Anlamı, nefsanî isteklerden el çektirmektir (imsak). Zahiri oruç o imsakin bir simgesidir, yani bir eğitim sebebidir. Sırf yiyeceklerden perhiz etmek ruha bariz bir tesiri olamaz. Öyleyse bu bir simge ve hatırlatmadır."

TEBLİĞ

Hız.Baha'ullah buyuruyorlar: "Şöyle, Ey Bahailer! Tanrı Emrini tebliğ ediniz. Çünkü Tanrı herkese emrinin tebliğini vacip kılmıştır ve onu amellerinin en faziletlisi olarak saymıştır."

Hız. Abd'ul Baha, vasiyetnamesinde, her Bahai'nin gece ve gündüz emrinin tebliği ile meşgul olması ve bir dakika bile bu vazifeyi ihmal etmemesi için emir buyurmuşlardır. Bahai dininde din adamı olmadığı için tanrı zuhurunun haberini vermek için her mümine bu farz kılınmıştır.

EVLENME

Hız. Abd'ul Baha buyuruyorlar: "Ehl-i Baha'nın izdivacı (evlenmeleri) hem cismani hem de ruhani bağıllık ile olmalı."

Gene buyuruyorlar : "Kadın ve erkek gerçekten arkadaş ve dert ortağı olmalıdırlar. Mutabık kalmaları gerçek üzerine olmalı. Şehvani, heva ve heves üzere olmamalıdır."

Hız.Baha'ullah, Akdes kitabında , evliliğin gerçekleşmesi için tarafların (gelin damat =kız ve erkek) rıza ve kabulünden sonra iki tarafın anne ve babalarının rızasının da şart olduğunu buyurmuşlardır. Yani 6 tarafın herhangi birisini evliliğe rıza göstermezse ilgili Ruhanî Mahfili, evlilik adaylarının nikahlarını kıyamaz. Bahaî dininde her milletle evlilik caizdir, fakat Bahaî tarafına , Bahai evlilik şartlarına riayet ederek Bahaî nikahının kıyılması da gerekmektedir. Ayrıca her ülkenin medeni evlenme kurallarına da uyulması gerekmektedir.

BOŞANMA

Akdes kitabında buyuruyorlar; "Tanrı birleşme ve barışmayı sever, ayrılık ve boşanmayı menfur sayar."

Hız. Veliye Emrullah buyuruyorlar;

"Boşanma işi çok kötü, çirkin ve aynı zamanda ilahi rızaya aykırıdır."

"Soğukluğa neden olan ve ayrılığı zorunlu kılan bazı sıkıntılar ortaya çıkmadıkça, dostların kesinlikle boşanmadan çekinmeleri gerekir." Eşler ortak hayatın idamesi için uzlaşma yolunu kapalı ve birlikte yaşamaları mümkün göremiyorsa, Mahalli Ruhani Mahfilin onayıyla mecburi olarak bir yıl (terebbüs=bekleme) sabretmeleri gerekir, bir yılın sonunda aralarında bir sevgi hasıl olmaz ise boşanma vuku bulacaktır.

GÖMME

Bahaî olan ölümler , billur, taş veya tahtadan yapılmış bir sandığa (tabuta) konulup defnedilmelidir. Ölü için özel namaz vardır. Ölen kimsenin (cesedin) bir saatten fazla sürecek daha uzak yerlere nakli caiz değildir.

NAMUS (İFFET VE İSMET)

Hız.Baha'ullah buyuruyorlar: "Fuhuş ile irtikap edenler, Baha ehlienden olamaz."

Başka bir levihte buyuruyorlar. "Bir kimsede habaset ve şehvet eserleri görünürse, o Haktan olmayıp, olamaz da. " Hız. Abd'ul Baha buyuruyorlar: " Baha ehli en büyük ismet ve iffet mazharı olmalıdır. " Yine buyuruyorlar, "Zerre kadar namus, yüzbin yıllık ibadet ve deryalar kadar irfandan daha büyüktür."

KUTSAL OLAN GÜNLER

Baha dininde, diğer dinler gibi özel bazı günler vardır ki o günlerde özel tarihi olaylar vuku bulduğundan saygın ve kutsal olarak kabul edilir. Bu günler bayram ve anma günleridir. Yani yılda 9 gün çalışılması haram günleri vardır. Kutsal ve çalışılması haram olan günler;

- 21 Mart (Nevruz) Oruç bayramı, Bahaî yılbaşı
- 21, 29 nisan ve 2 Mayıs- Rızvan bayramı (3gün)
- 23 Mayıs, Hız. Bab'ın Emrini açıkladığı gün

- 29 Mayıs, Hz. Baha'ullah'ın suud (vefat) günü
- 9 Temmuz Hz. Bab'ın Şahadet günü
- 20 Ekim, Hz. Bab'ın doğum günü.
- 12 Kasım, Hz. Baha'ullah'ın doğum günü

ALKOL VE UYUŞTURUCU MADDELERİN KULLANILMAMASI

Hz. Baha'ullah buyuruyorlar : "Tanrı sevgisinin şarabı ile sarhoş olunuz, dimağınızı öldüren şarapla değil. Kesinlikle içki her erkek ve kadın mümine yasaklanmıştır." Hz. Abd'ul Baha buyuruyorlar : "İçkinin kullanılması ekseri din kitaplarında yasaklanmıştır. Akdes Kitabında da bu açıkça yasaklanmıştır. Çünkü içki müzmin hastalıkların meydana gelmesine sebeptir. Sinirleri zayıflatır, akli kemirir, düşünce ve idraki ortadan kaldırır, ergin bir kimseyi çocuklaştırır, akıllıyı bilgisizliğe sürükler."

KIZ VE ERKEK ÇOCUKLARIN EĞİTİM VE ÖĞRETİMİ

Kitab-ı Akdes'te ve birçok levihelerde ister kız ister oğlan olsun, çocukların eğitim ve öğretimi emir olunmuştur. Bir levihte buyuruyorlar : "Tanrı, her babaya oğlan ve kız evladının ilim, edep sonra san'at ve meslek ile eğitilmesini farz etmiştir."

Hz. Abd'ul Baha buyuruyorlar;

"İlim tahsilinden daha üstün, eğitim (terbiye) ve görgüdür

TÜM MİLLETLERE DOSTLUK

Terazat levhinde Hz. Baha'ullah buyuruyorlar:

"Beşinci teraz (süs), samimiyet üzere dinlerle arkadaşlık yapmaktır... Ve fedakârlık ve temiz yüreklilik ile sıfatlandırılmış olanlar bütün yeryüzü sakinleriyle dostça arkadaşlık eylemelidirler. Çünkü muaşeret (arkadaşlık) ittihat ve ittifak doğurur. İttihat ve ittifak ise âlemin düzeni ve ümmetlerin hayatı demektir. Ne mutlu şefkat ve ra'feti elde edinin, kin ve husumeti bırakanlara, bütün dünya halkına tahammülkarlık ve iyilikseverlik tavsiye ederim. Bu ikisi, dünyadaki karanlığı dağıtacak iki lamba ve milletleri gerçek bilgiye kavuşturacak iki öğretmendir. Ne mutlu erenlere ve vay gafillere!"

ÖLDÜRME, ZİNA, DEDİKODU VE İFTİRA YASAĞI

Öldürme, zina, dedikodu ve iftira ilahi hükümlerde şiddet ile yasaklanmıştır.

KAVGA VE DÖVÜŞÜN YASAK OLUŞU

Hz. Baha'ullah buyuruyorlar:

"Hak şahit ve tanıktır ki, bugün Emir için hiçbir zarar, ahbablar arasındaki fesat, kavga, dargınlık ve soğukluk kadar daha büyük olmamıştır ve olamaz da!"

Yine buyuruyorlar (Beşaret Levhinde):

"Dilinizi bir kimseye sövmekle ve lanet etmekle kirlitemeyiniz... Kadere sebep olmayınız, nerede kaldı ki fesat ve kavga."

DOĞRU SÖYLEMEK

Akdes kitabında buyuruyorlar:

"Başlarınızı emanet ve vefa tacıyla, kalplerinizi takva elbiseyle ve dillerinizi halis (arı) doğruluk ile süsleyiniz."

Hz. Abd'ul Baha buyuruyorlar :

“Tüm günahlar bir yana ve YALAN diğer yana, belki yalanın günahları daha ağır basmakta ve zararları daha fazla olmaktadır.”

HÜKÜMETE İTAAT VE SİYASİ İŞLERE MÜDAHALE ETMEMEK

Hz. Baha’ullah buyuruyorlar:

“Hiç bir Bahaî'nin içinde yaşadığı hükümete itiraz etmeye hakkı yoktur, siyaseti bırakıp kalplere teveccüh ediniz.”

Yine buyuruyorlar: “Bahaî, ülkesinde yaşadıkları her devlete karşı emanet, sadakat ve samimiyet göstermelidirler.”

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.